

Aktuální situace a obchodní možnosti na ukrajinském trhu

*Oksana Antonenko
CzechTrade Ukrajina – Kyjev*

1. 2. 2022

EXPERT NA VÁŠ EXPORT

Obsah

1. Základní údaje
2. Aktuální situace
3. ČR – Ukrajina:
vzájemný obchod
4. Perspektivní obory pro export
5. Tipy pro úspěšný export
6. Plánované akce

Základní údaje

- 24 oblastí + okupovaná autonomní republika Krym a část Luhanské a Doněcké oblasti
- Vojenský konflikt trvá již 8. rokem
- 41,1 milionů obyvatel (r. 2050 – 35 milionů)
- HDP 2020: - 4 %
- HDP 2021: 3,4 %
- HDP 2022: 3,4 %
- Inflace: 10 %
- Podíl stínové ekonomiky: do 50 %
- Úroveň korupce: 122. místo ze 180 zemí (TI, 2021)

Aktuální situace:

Napětí na východních hranicích

— Nálada ve společnosti je běžná

- Fronty v supermarketech nejsou
- Směnný kurz UAH významně nekolísá (1EUR/32 UAH, 1USD/28,5)
- Ceny benzínu nevzrostly a na letištích se nezvýšil počet cestujících

— Situace v obchodní sféře je standardní

— Doporučená opatření

- Realizace dodávek na základě platby předem
- Při sestavování smluv detailně konzultovat s právníky bod „Nastání mimořádných okolností“

Aktuální situace: COVID-19

- **Adaptivní karanténa** (žlutá, oranžová a červená zóna) do 31. 3. 2022
  - Kompletně naočkováno 35 % obyvatelstva
  - Nošení roušek (nikoliv respirátorů) a kontrola certifikátu o očkování
- Od konce ledna se šíří v Ukrajině varianta omicron, prudce stoupá počet nakažených
- **Příjezd na Ukrajinu**
  - Certifikát o očkování (1 nebo 2 dávky) **nebo** PCR test / antigen test (72 hod) **nebo** potvrzení o prodělané nemoci **a pojištění** vystavené ukrajinskou nebo zahraniční pojišťovnou, která má partnera na Ukrajině
- Aktuální podmínky vstupu na <https://visitukraine.today>
- Veletrhy a veřejné akce se konají dle stanovených termínů
- Státní sektor a úřady pracují v omezeném režimu, což komplikuje vyřizování administrativních procesů

EU je největším obchodním partnerem Ukrajiny – přes 40 % celkového vývozu

Ukrajina – EU

- Od roku 2017 platí **Asociační dohoda s EU**
  - Postupné odstraňování cel
  - Zpřístupnění veřejných zakázek
  - Sbližování místních norem/technických reglementů se standardy EU
  - Stále existuje řada netarifních překážek (místní atesty), složitá legislativa s řadou podzákonných aktů, nízká vymahatelnost soudů
- Od roku 2016 – bezvízový styk s EU – cca 3 miliony Ukrajinců pracuje v zahraničí (1,5 mil. v Polsku)
  - V roce 2021 poslali domů více než 13 mld. USD

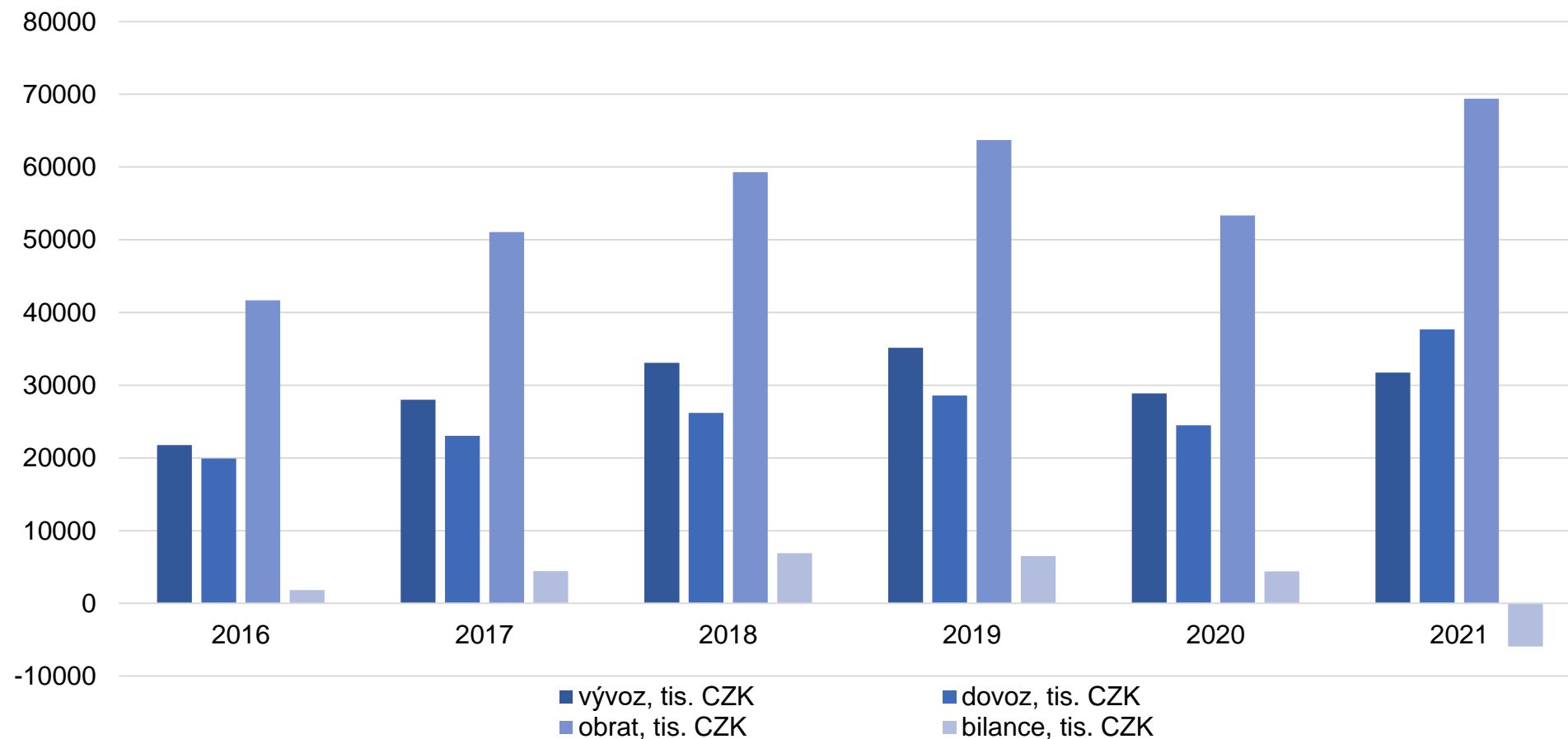

*Obchodní bilance je poprvé
od roku 2016 pro Českou
republiku negativní*

ČR – Ukrajina: Vzájemný obchod 2021 (1.-11.2021)

- Export do Ukrajiny: **31,7 mld. CZK (+10 %)**
- Dovoz do ČR: **37,7 mld. CZK (+54 %)**
- Obrat: **69,4 mld. CZK (+30 %)**
- Podíl Ukrajiny na celkovém vývozu z ČR: **0,70 %**
- Podíl Ukrajiny na celkovém dovozu do ČR: **0,90 %**
- Pořadí Ukrajiny na celkovém vývozu z ČR: **20. místo**
- Pořadí Ukrajiny v celkovém dovozu do ČR: **22. místo**

Zahraniční výměna ČR – Ukrajina (2016–2021)

Hlavní položky obchodní výměny

— Hlavní položky vývozu z ČR na Ukrajinu:

- Telefonní přístroje
- Přístroje pro vysílání nebo přijímání dat
- Stroje na automatické zpracování dat
- Izolované dráty
- Kabely
- Osobní automobily a motorová vozidla
- Karoserie pro motorová vozidla

— Hlavní položky dovozu z Ukrajiny do ČR:

- Železná ruda
- Černé kovy a výrobky z nich
- Izolované dráty
- Kabely
- Elektrické vodiče
- Nedenaturovaný etylalkohol
- Výrobky z železa a oceli
- Titanové rudy

Ukrajina: perspektivní obory pro export

- **Zemědělství a zpracovatelský průmysl**
- **Komunální a dopravní infrastruktura**
- **Energetika**
- **Strojírenství**
- **Obranný a letecký průmysl**
- **a další**

Zemědělství a zpracovatelský průmysl

- **Agropotravinářský sektor** se podílí 11 % na HDP země a cca 40 % na vývozu
- **Světový exportér** slunečnicového oleje, ječmene, pšenice, sóji, kuřecího masa, vajec a medu
- Zeměpisná orientace vývozu: 42 % do asijských zemí, 31,9 % do EU (kvóty na řadu položek), 14,7 % do Afriky
- V zemědělské produkci **převládá rostlinná výroba** (70 %), jejíž podíl se postupně snižuje ve prospěch živočišné výroby a ovocnářství
- **Zrušení moratoria na obchod se zemědělskou půdou 1. července 2021** (cizí fyzické a právnické osoby zatím nemohou kupovat zemědělskou půdu)

Komunální a dopravní infrastruktura

ВЕЛИКЕ БУДІВНИЦТВО
ПРОГРАМА ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

— Bytový a komunální sektor

- Největší spotřebitel zemního plynu, energetické ztráty sahají až k 60 %
- Městská infrastruktura nepodléhala systémové modernizaci po dobu několika desítek let

— Decentralizace

- Administrativní reforma 2017
- Místní úřady dostaly právo vybírat daně a poplatky do místního rozpočtu
- Několikanásobné navýšení rozpočtu u velkých měst a obcí
- Možnost investovat do komunálních projektů
- **Preference projektům financovaným nadnárodními institucemi**

Komunální a dopravní infrastruktura

— Příležitosti pro dodávky

- ČOV, příprava vody, zpracování odpadů, modernizace veřejné dopravy, komunální technika, projekty Smart City, služby energoauditů, kotelny, úsporné technologie

— Veřejná řízení jsou publikována na <https://prozorro.gov.ua/>

- Vyhledávání dle předmětu nákupu, nákupčího, dodavatele
- Doporučená účast přes místního partnera

— Financování projektů

- Nadnárodní instituce a fondy (EBRD, Světová banka) – malá, střední města nedokáží financovat projekty z vlastních prostředků

— Prezidentský projekt „Velké budivnyctvo“ / Velké stavebnictví

- Modernizace a výstavba dopravní infrastruktury, komunálních objektů a kulturních památek – 140 mld. UAH (4,4 mld. EUR) na rok 2022

Energetika

- Ukrajinská ekonomika je stále **energeticky nejnáročnější v Evropě**
- **Energetická strategie země do roku 2035**
  - Snížit energetickou náročnost hospodářství na polovinu (cca 3x energeticky náročnější než průměr EU)
  - Významně navýšit podíl obnovitelných zdrojů energie (25 % do r.2035; nyní 13 %)
- **Integrace** ukrajinské přenosové soustavy s kontinentální evropskou sítí ENTSO-E do roku 2025
- **Asociační dohoda s EU**
  - Liberalizace energetického sektoru
  - Narovnat ceny pro průmysl a domácnosti
  - Odbourat různé dotace
  - Růst tarifů
  - Návazná poptávka po nových systémových řešeních a úsporných technologiích

Obranný a letecký průmysl

- Na rok 2022 jsou ve státním rozpočtu naplánovány **výdeje na obranu a bezpečnost státu** ve výši 5,95 % HDP země (cca 10 mld. EUR)
- **Letecký závod Antonov**
  - Objednávka 3 letadel AN-178 pro armádu
  - 3 mld. UAH
  - Termín dodávky je 2023-2024
- **Závody Pivdenmaš, MotorSič, FED**
  - Dodávky komponent a řídicích jednotek
  - Výrobní kooperace

Pár tipů pro úspěšný export

- **Jazyková vybavenost** – mít ve firmě spolupracovníka, který povede jednání / korespondenci v ukrajinštině nebo ruštině, státní portály jsou buď v ukrajinském jazyce nebo mají stručnou anglickou verzi
- **Webové stránky a podklady** – v ruské či ještě lépe v ukrajinské jazykové verzi
- **Vyhledání v databázích:** www.prom.ua, www.kompass.ua, www.ua-region.com.ua
- **Přesně definovat cílovou skupinu a oslovit stručným dopisem** (obchodní záměry)
- Ověřit obdržení emailu telefonicky (Viber, WhatsUp)
- **Nejčastější formy přítomnosti na ukrajinském trhu**
  - Přes dovozce / dealera / distributora
  - Obchodní zástupce (FO), s.r.o. (s ukrajinským společníkem či bez)
  - Zastoupení (s právem či bez práva obchodní činnosti)
- **Neposílat předem peníze za vzorky** (natož na kartu fyzické osoby), vyřízení hygienického atestu – **spojit se se zahraniční kanceláří CzechTrade Kyjev**

Kde hledat informace o ukrajinských firmách

— Obchodní rejstřík

- <https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search>

— Insolvenční rejstřík

- <https://data.gov.ua/dataset/78531b7b-e0b1-489f-9924-64144faa7abd>

— Plátce daní

- <https://tax.gov.ua/businesspartner>

— Veřejné zakázky

- <https://prozorro.gov.ua>

— Statistické údaje

- <https://ukrstat.gov.ua>

Základní daně a náklady na podnikání

- DPH – základní sazba: **20,0 % / 7 % (léky a zdravotnická technika)**
- Daň z příjmů (PO): **18 %**
- Odvody zaměstnavatele za zaměstnance: **22 % z hrubé mzdy**
- Minimální hrubá mzda (1. 1. 2022): **6 500 UAH / cca 203 EUR**
- Průměrná mzda Ukrajina / Kyjev: **449 / 516 EUR (čistá)**
www.work.ua
- Daň z příjmů (FO): **18 %**
- Vojenská daň (FO): **1,5 %**

Plánované akce

- **Veletrh potravinářství a potravinářských technologií IFFIP**
Kyjev, 30. 3. – 1. 4. 2022
- **Veletrh obranného průmyslu a letectví ARMS&SECURITY / AEROSVIT**
Kyjev, 27. – 30. 9. 2022
- **Zdravotnický veletrh Public Health**
Kyjev, 5. – 7. 10. 2022
- **Veletrh těžební techniky Mining Expo**
Kyjev, 18. – 20. 10. 2022
- **Průmyslové Fórum**
Kyjev, 15. – 18. 11. 2022

Prostor pro osobní konzultace

MEETING POINT CZECHTRADE

15. – 16. 2. 2022, Praha

S ohledem na vytíženost konzultačních kapacit doručujeme se přihlásit co nejdříve na webu CzechTrade

CzechTrade
Česká agentura na podporu obchodu

Oksana Antonenko
Vedoucí zahraniční kanceláře Kyjev

Ivan Franko 40/10, 01054 Kyiv, Ukraine

Mob.: +380 677 051 964

Tel.: +380 44 239 1850

E-mail: oksana.antonenko@czechtrade.cz

www.czechtrade.cz

